

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor – cadru

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale	Prin Ordonanța Guvernului nr. 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru ajustarea prețului contractelor de achiziție publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, s-a reglementat posibilitatea ajustării prețului contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor – cadru de lucrări aflate în derulare sau pentru care procedurile de atribuire erau în curs de derulare la data intrării în vigoare a ordonanței, care nu conțineau clauze de revizuire a prețului conform legislației din domeniul achizițiilor publice, prin actualizarea prețurilor aferente materialelor aplicând un coeficient de ajustare, pentru a ține seama de orice creștere sau diminuare a costului materialelor pe baza căruia s-a fundamentat prețul contractelor. Actul normativ a avut un impact general, de interes major, asupra activității din domeniul construcțiilor privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice naționale, fonduri europene, fonduri proprii ale autorităților/entităților contractante, și a contribuit la echilibrarea raporturilor dintre părțile implicate în realizarea investițiilor publice. Ulterior implementării măsurilor legislative operate prin prevederile Ordonanței Guvernului nr. 15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, efectele situației excepționale avute în vedere la momentul adoptării actului normativ, respectiv majorarea prețului materialelor de construcții în contextul crizei mondiale în domeniul, nu numai că nu s-au diminuat, ci au crescut și s-au extins și asupra altor elemente ale costului aferent investițiilor publice, ca efect al altor evenimente imprevizibile intervenite, cum ar fi: creșterea prețului pe piețele de energie electrică și gaze naturale, a combustibilului, a transporturilor de mărfuri, la nivel internațional, cu impact direct în producția și distribuția tuturor produselor utilizate în construcții; conflictul militar care se desfășoară pe teritoriul Ucrainei și blocajul impus la nivel internațional Rusiei, piețe importante de furnizare a materialelor, echipamentelor și utilajelor necesare pentru realizarea proiectelor de investiții. Din datele și semnalele primite din partea actorilor prezenți în sectorul investițiilor publice/construcțiilor, respectiv autorități contractante, executanți, furnizori, asociații și federații în domeniu, sectorul construcțiilor este foarte afectat în prezent de escaladarea fără precedent a prețurilor materiilor prime, materialelor de construcții, dotărilor, echipamentelor, utilajelor, carburantului, energiei, etc., fapt ce a condus la o criză majoră în domeniu, atât la nivel național, cât și la nivel mondial. În contextul în care piața era deja impactată de pandemia Covid-19, evenimentele recente, respectiv războiului din Ucraina precum și sancțiunile aplicate Rusiei și Belarusului de Comisia Europeană și de state, a accentuat imprevizibilitatea și imprevizibilitatea pieței, accelerând și agravând situația preexistentă din domeniul construcțiilor. Situația conflictuală are un impact major asupra industriei construcțiilor din România, în condițiile în care aceasta este mare consumatoare de energie și combustibil folosite pentru utilaje în execuția lucrărilor, iar prețul energiei a crescut exponențial, și unii dintre cei mai mari exportatori de materii prime și materiale de construcții esențiale în domeniu, cum sunt minereul de fier și produsele din metal (o cantitate semnificativă a acestora fiind importată de către firmele de construcții din România din regiunile aflate în conflict), și-au redus forțat capacitatea de producție,
---------------------------------	---

fapt ce a generat diminuarea stocurilor la materialele de construcții care erau deja la niveluri joase, afectarea în și mai mare măsură a fluxurilor transporturilor de mărfuri la nivel internațional, prin întreruperea legăturilor aeriene, întârzieri în transportul maritim și feroviar etc.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (2) lit. f) din Instrucțiunea președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1/2021, modificarea unui contract/acord-cadru este considerată nesubstanțială în conformitate cu prevederile art. 221 alin. (1) lit. e) și alin. (7) din Legea nr. 98/2016, respectiv ale art. 240 alin. (2) și (3) din Legea nr. 99/2016, atunci când, prin modificare, contractul/acordul-cadru nu prezintă caracteristici care diferă în mod substanțial de cele ale documentului inițial, cum ar fi și fără a se limita la:

„f) ajustarea prețului contractului într-o situație care nu putea fi prevăzută de către contractant, dacă aceasta este strict necesară pentru acoperirea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului, cu respectarea prevederilor alin. (1) lit. a)-d) privind încadrarea modificărilor ca fiind nesubstanțiale; prin situație care nu putea fi prevăzută se înțelege un eveniment a cărui apariție sau ale cărui efecte nu puteau fi prevăzute în mod rezonabil de către un ofertant diligent la data de clarificare, este mai presus de controlul contractantului, nu intră sub responsabilitatea contractuală a contractantului și are ca efect crearea unei disproporții de prestații între părți, afectând interesele comerciale legitime ale contractantului;”.

Majorarea prețului materiilor prime, materialelor de construcții, echipamentelor, dotărilor, utilajelor, energiei, combustibilului, etc. precum și perturbările majore înregistrate în aprovizionare, în contextul crizei mondiale în domeniu și al conflictului aflat în imediata apropiere a granițelor României, se circumscriu condițiilor excepționale enunțate mai sus și ar fi afectat în aceeași măsură orice operator economic care ar fi fost declarat câștigător.

Efectele situației generate de creșterile necontrolate, exagerate, ale prețurilor la materiale de construcții, utilaje, dotări, energie și carburant și cele generate de războiul din Ucraina asupra aprovizionării cu materii prime/materiale de construcții esențiale, pun în pericol atât investițiile publice începute cât și pe cele viitoare prin:

- blocarea contractelor de lucrări/produse aflate în etapa de ofertare, semnare sau derulare, interesul operatorilor economici din domeniu pentru a participa, continua sau finaliza procedurile de atribuire sau contractele fiind extrem de redus, mergând până la refuzul sau amânarea semnării contractelor, amânarea începerii lucrărilor, deși au primit ordin de începere;
- intrarea în insolvență/faliment a unui număr record de societăți, într-un ritm foarte accelerat față de condițiile normale, ce pot duce la creșterea ratei șomajului, accentuarea fenomenului de migrație a forței de muncă, deja diminuată în domeniul construcțiilor, către țările din Vestul Europei, inclusiv în țări care sunt mai avansate decât România în implementarea proiectelor din cadrul Programului Național de Redresare și Reziliență, creșterea ratei inflației, a incapacităților de plată a taxelor și impozitelor datorate la bugetul general consolidat;
- compromiterea proiectelor prezente și viitoare realizate prin Planul Național De Redresare și Reziliență (PNRR), Programul Național de Investiții Anghel Saligny, POIM, POS-T, etc și pierderea finanțării europene.

Cu titlu de exemplu, la nivelul Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale beneficiarii au semnalat numeroase cazuri de proiecte cu riscuri mari de întârziere sau chiar imposibilitate de continuare a implementării ca urmare a creșterii prețurilor. Având în vedere că anul 2023 este ultimul an de plată pentru proiectele contractate prin PNDR 2014-2020 și există în derulare un număr considerabil de proiecte – 1662 proiecte - pentru care se preconizează că vor exista costuri suplimentare generate de aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, act care, așa cum am menționat, nu acoperă decât parțial riscurile generate de creșterile înregistrate pe piața construcțiilor și pe piețele adiacente, trebuie evitate orice întârzieri suplimentare ce pot apărea în derularea acestor proiecte, sau

chiar blocaje, cum ar fi: sistarea execuției lucrărilor sau neonorarea la termen a facturilor de către ordonatorii de credite datorită lipsei unei surse sigure și clare de finanțare. Prin crearea cadrului legal în vederea susținerii proiectelor va fi posibilă evitarea rezilierii contractelor de finanțare cu beneficiarii FEADR, precum și evitarea dezangajării fondurilor europene pentru agricultură și dezvoltare rurală, lucru care poate avea impact economic semnificativ atât asupra unităților administrativ - teritoriale cât și asupra României.

De asemenea, în vederea formării unei imagini cât mai aproape de realitate a situației economice actuale, în urma consultării Federației Patronatelor Societăților din Construcții (FPSC), organizația reprezentativă la nivel de sector de activitate - construcții, ca urmare a procesului de interogare a firmelor de construcții membre ale federației au rezultat următoarele:

- Dintre firmele chestionate, 100% au declarat că au probleme în unul, în mai multe, sau în toate contractele aflate în derulare, sau vor avea în scurt timp.

- Referitor la numărul de contracte care întâmpină greutăți, declarațiile celor chestionați au arătat că din totalul contractelor semnate de aceștia, 93% sunt în dificultate și nu vor putea fi continuate, în lipsa unor măsuri care să sprijine procesul investițional .

- În acest moment constructorii au redus semnificativ ritmul de lucru în șantiere și încearcă să deruleze preponderant activități pe care le pot efectua din stocurile existente. Majoritatea societăților de construcții estimează că pot continua în acest ritm încă 1 lună- maxim 2 luni, după care vor fi nevoite să oprească lucrările, chiar dacă vor pierde garanția de bună execuție și vor primi certificat negativ sau vor intra în insolvență. Firme care derulează lucrări de drumuri au semnalat că execută în aceste momente lucrări de terasamente, deoarece este imposibil să achiziționeze bitum la prețuri apropiate de cele din momentul ofertării, având în vedere că prețul la bitum a crescut într-un singur an cu cca 100%.

- Din totalul contractelor în derulare, în 51% din acestea au fost transmise Notificări către Beneficiari, prin care au semnalat că se vor sista lucrările sau s-au obținut Certificatele de forță majoră.

- Până în acest moment din totalul firmelor chestionate 30% au declarat că au oprit deja parte din șantiere, iar procesul va continua/se va intensifica în cca o lună, fără o intervenție urgentă.

Deși legile achizițiilor publice conțin mecanisme de abordare și corectare a situațiilor în care prețurile cresc accelerat, aceste mecanisme nu au fost preluate întotdeauna în cuprinsul contractelor de achiziție publică, făcând astfel dificilă actualizarea valorilor contractelor în acest moment, cu atât mai mult cu cât nu exista o abordare unitară pentru toate tipurile de contracte.

Ordonanța Guvernului nr.15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, deși a instituit un mecanism prin care s-a acordat posibilitatea ajustării prețului contractelor de achiziție publică de lucrări aflate în derulare sau pentru care procedurile de atribuire erau în curs de derulare la data intrării sale în vigoare, aceasta nu a avut în vedere contractele de produse și nici costurile, din contractele de lucrări, aferente dotărilor și/sau utilajelor și echipamentelor tehnologice și funcționale necesare realizării lucrărilor și, respectiv, punerii în funcțiune și/sau destinate echipării și dotării specifice a obiectivelor/proiectelor de investiții/lucrărilor de întreținere și reparații curente. De asemenea, nu au fost avute în vedere toate contractele aferente proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile, prin raportare la calitatea de autoritate contractantă a beneficiarului, afectate în egală măsură, și a căror finalizare contribuie la procentul de atragere a fondurilor europene de către stat.

Prevederile acestui act normativ au fost utile și aplicabile în contextul existent la momentul inițierii sale, limitând impactul generat de pandemia Covid 19 asupra investițiilor publice.

Având în vedere evoluția situației geopolitice globale din ultimele luni, cu efecte semnificative asupra sectorului investițiilor publice la toate nivelurile, situația de impredictibilitate accentuată a pieței prezentată mai sus, faptul că formula de calcul din Ordonanța Guvernului nr.15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.

	281/2021, a avut în vedere numai prețul materialelor, se impune adoptarea de către Guvern a unor măsuri urgente pentru a contracara efectele evenimentelor din ultimele 6 luni. În condițiile creșterilor semnificative ale prețurilor, care se preconizează că vor continua în paralel cu perturbările în aprovizionarea cu materii prime/materiale de construcții/dotări/utilaje, care sunt procurate cu preponderență prin import, măsurile trebuie să asigure continuarea și finalizarea investițiilor publice, să privească toate elementele de cost care sunt afectate de evenimentele menționate - transport, utilaje și echipamente, manoperă, cheltuieli indirecte, să extindă aria contractelor și la alte contracte care privesc procesul investițional public sau care privesc programele finanțate din fonduri nerambursabile, inclusiv contractele care deși asigură protecție juridică părților, ca urmare a derulării procedurilor de atribuire sau a intervenției legislative operate prin dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, aceasta nu mai este suficientă în actualul context.
2. Schimbări preconizate	Prin proiectul de act normativ se respectă principiile enunțate prin Ordonanța Guvernului nr.15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, se extinde domeniul de aplicare și se tratează situațiile care necesită compensare, pentru a se asigura un tratament unitar și echitabil procesului de derulare a investițiilor publice, astfel: a) se va aplica contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor – cadru, inclusiv celor atribuite prin achiziție directă, finanțate din fonduri publice, din fonduri proprii ale autorităților/entităților contractante, din fonduri externe nerambursabile, aflate în derulare la data intrării sale în vigoare; b) se va aplica contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor – cadru care nu conțin clauze de revizuire a prețului, stabilite conform legilor achizițiilor publice, inclusiv celor care au prevăzut în cuprinsul lor un preț ferm; c) în cazul contractelor în care părțile au introdus clauza de ajustare stabilită potrivit dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, întrucât la considerentele de la momentul adoptării actului normativ s-au adăugat cele expuse în secțiunea precedentă, se acordă părților posibilitatea adăugării contractelor prin introducerea clauzei reglementată de prezentul proiect, în locul celei stabilite conform ordonanței; d) se va aplica contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor – cadru de lucrări și a celor de produse, obiectul acestora din urmă constând în dotări și/sau utilaje și echipamente tehnologice și funcționale necesare realizării lucrărilor și, respectiv, punerii în funcțiune și/sau destinate echipării și dotării specifice a obiectivelor/proiectelor de investiții/lucrărilor de întreținere și reparații curente/reparațiilor capitale, cheltuielile aferente fiind prevăzute la subcapitolele 4.3 - 4.5 din anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare; e) pe lângă contractele de produse prevăzute la lit. d), se va aplica și contractelor care au ca obiect achiziția de produse destinate realizării lucrărilor de întreținere/reparare/administrare/exploatare a drumurilor de interes național, județean sau local clasificate conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar achiziția este real8510689-izată ca activitate independentă de un contract de lucrări; f) se va aplica contractelor de achiziție publică de lucrări încheiate de entitățile juridice fără calitate de autoritate contractantă, potrivit prevederilor art. 6 alin.

(1) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, contractelor de achiziție publică de lucrări din cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 ai cărui beneficiari sunt asimilați autorităților contractante conform Ghidului Solicitantului și/sau conform contractelor de finanțare, și au obligația de a respecta prevederile Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și contractelor de furnizare și de lucrări atribuite și încheiate de persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului fondurilor europene nr. 1.284/2016 privind aprobarea Procedurii competitive aplicabile solicitanților/beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene;

- g) formula de ajustare se va aplica valorii solicitării de plată stabilită conform prețurilor prevăzute în oferta care a stat la baza încheierii contractului și include cheltuielile directe și cheltuielile indirecte aferente lucrărilor și/sau cheltuielile aferente achiziției de dotări și/sau utilaje și echipamente tehnologice și funcționale, menționate la lit. d) și nu include cheltuielile aferente proiectării și asistenței tehnice prevăzute la Secțiunea a 3-a din anexa nr. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care și aceasta face parte din contractul de lucrări, și nici avansul și profitul; ajustarea se face utilizând următoarea formulă:

$$V_a = V_o \times [(1-p-a) \times ICC_n / ICC_{data\ referință} + (p+a)]$$

În cadrul acesteia „Va” reprezintă valoarea ajustată a solicitării de plată, „Vo” reprezintă valoarea solicitării de plată conform prețurilor prevăzute în oferta care a stat la baza încheierii contractului/acordului - cadru, „a” reprezintă valoarea procentuală a plății în avans determinată ca raport dintre valoarea avansului primit și prețul contractului, „p” reprezintă valoarea procentuală a profitului determinată ca raport dintre valoarea profitului exprimată valoric și prețul contractului, „ICC_n” reprezintă indicele de cost în construcții total aferent lunii solicitării de plată, iar „ICC_{data referință}” reprezintă indicele de cost în construcții total aferent lunii anterioare datei de depunere a ofertei, conform documentației de atribuire sau documentelor aferente realizării achiziției directe. În cazul contractelor subsecvente încheiate în baza unui acord-cadru, „ICC_{data referință}” reprezintă indicele de cost în construcții total aferent lunii anterioare datei de depunere a ofertei aferente acordului – cadru. În situația în care luna aferentă datei de depunere a ofertei este anterioară lunii ianuarie 2019, „ICC_{data referință}” se asimilează indicelui de cost în construcții total aferent lunii ianuarie 2019. Pentru a se stabili ca dată de referință luna ianuarie 2019, în situațiile menționate, a fost avut în vedere faptul că modificarea legislativă cu impact asupra tuturor componentelor de cost ale unei investiții, mai puțin asupra profitului, a intervenit prin dispozițiile Ordonanței de urgență nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare. Prin art. 71 alin. (1) din actul normativ s-a stabilit că, până la sfârșitul anului 2019, pentru domeniul construcțiilor, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată este de 3.000 lei lunar, pentru un program normal de lucru. Prin alin. (2) al art. 71, s-a stabilit că, în perioada 1 ianuarie 2020-31 decembrie 2028, pentru domeniul construcțiilor, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată va fi de minimum 3.000 lei lunar. Conform Instrucțiunii ANAP nr. 1/2021, majorarea salariului minim poate influența atât costurile directe cu personalul din cadrul contractului, cât și costurile de materiale, utilaje, transport sau costuri indirecte

ale contractantului, în raport cu componenta salarială din aceste costuri, precum și costurile subcontractanților. În aceste condiții, luna ianuarie 2019 este considerată, în sensul prezentului proiect, luna reprezentativă în raport cu care a intervenit o creștere reală a prețului contractelor, și de la acel moment indicii de cost în construcții reflectă creșterile principalelor elemente de cheltuieli (materiale, manoperă, echipamente, transport și cheltuieli indirecte) luate în considerare la stabilirea indicilor.

- h) În situația în care luna aferentă datei de depunere a ofertei este anterioară lunii ianuarie 2019, „ICCdata referință” se asimilează indicelui de cost în construcții total aferent lunii ianuarie 2019. Avansul și profitul, exprimate valoric, sunt cele din oferta care a stat la baza încheierii contractului/acordului - cadru.
- i) mecanismul pentru introducerea în contracte a clauzei este similar celui instituit prin Ordonanța Guvernului nr.15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, respectiv: contractanții depun solicitări de ajustare a prețului contractelor în care sunt parte la autoritățile/entitățile contractante, în termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a actului normativ; autoritățile/entitățile contractante care au înregistrat solicitări verifică încadrarea în prevederile legale și inițiază actele adiționale la contracte, care se încheie în 45 de zile de la expirarea termenului pentru depunerea solicitărilor; sancțiunea decăderii este instituită numai pentru nedepunerea solicitărilor în termen; actele adiționale trebuie să conțină toate elementele care să permită părților aplicare clauzei: restul rămas de executat/furnizat la data intrării în vigoare a prezentului proiect de act normativ, determinat cantitativ și valoric, documentele în baza cărora se determină restul rămas de executat care devin anexe la actul adițional, formula de ajustare prevăzută în actul normativ, valoarea avansului exprimat procentual și valoric, profitul exprimat procentual și valoric, diferențiat pe categorii de contracte în funcție de obiect – execuție, furnizare, precum și data de referință utilizată în cadrul formulei;
- j) se reglementează situația în care pentru valorile indicilor utilizați în cadrul formulei nu există valori diseminate oficial sau acestea nu sunt definitive la data depunerii solicitărilor de plată la autoritățile/entitățile contractante, caz în care se utilizează ultimii indici disponibili, iar ajustarea va fi recalculată atunci când indicii vor deveni disponibili, determinând valoarea finală a solicitării de plată în baza căreia părțile procedează la regularizarea sumelor plătite și datorate;
- k) se reglementează aprobarea suportării de la bugetul de stat, prin bugetele ordonatorilor principali de credite/ordonatorilor de credite care derulează programe naționale de investiții, a sumelor suplimentare necesare pentru ajustarea prețului contractelor de achiziție publică/sectorială/de concesiune/acordurilor-cadru, ca urmare a încheierii actelor adiționale menționate la lit. h), respectiv ca urmare a încheierii contractelor după intrarea în vigoare a prezentului proiect de ordonanță de urgență conținând clauza de ajustare stabilită conform prevederilor acestuia, exclusiv pentru cele aferente cheltuielilor eligibile, corespunzătoare contribuției din bugetul de stat prin programe stabilite prin contractele de finanțare, potrivit reglementărilor legale speciale aferente fiecărui program național în parte, pentru obiectivele/proiectele de investiții finanțate prin programe naționale pe bază de contracte de finanțare, încheiate potrivit prevederilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- l) se reglementează aprobarea suportării de la bugetul de stat, prin bugetele ordonatorilor principali de credite/ordonatorilor de credite care sunt desemnați, prin acte normative, ca autorități cu competențe în gestionarea programelor cu finanțare europeană și alte programe cu finanțare externă nerambursabilă sau ca autorități naționale pentru programe de cooperare teritorială europeană, a

sumelor suplimentare necesare pentru ajustarea prețului contractelor de achiziție publică/sectorială/de concesiune/acordurilor-cadru, ca urmare a încheierii actelor adiționale conform proiectului de act normativ, respectiv ca urmare a încheierii contractelor după intrarea în vigoare a prezentului proiect de act normativ conținând clauza de ajustare stabilită conform acestuia, exclusiv pentru cele aferente cheltuielilor nerambursabile prin programe, potrivit reglementărilor legale speciale aferente fiecărui program în parte;

- m) în cazul contractelor prevăzute la lit. k), de la bugetul de stat se suportă sumele aferente ajustării prețului contractelor rezultate după epuizarea sumelor prevăzute în bugetul proiectului la capitolul diverse și neprevăzute sau la alte categorii/capitole bugetare sau celor aferente economiilor de atribuire, precum și sumele care devin necesare ca urmare a faptului că, pe perioada implementării proiectelor, apare necesitatea efectuării unor cheltuieli neprevăzute, în situația în care sumele prevăzute în bugetul proiectului la cheltuieli diverse și neprevăzute sau din economii de atribuire sunt cheltuite integral pentru asigurarea actualizărilor contractelor conform prezentului proiect;
- n) prin excepție de la cele menționate la lit. l), pentru proiectele finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 sumele suplimentare necesare pentru ajustarea prețului contractelor de achiziție publică de lucrări se asigură integral de la bugetul de stat, prin bugetul ordonatorului principal de credite care gestionează programul;
- o) în vederea aplicării prevederilor prezentului proiect de act normativ, beneficiarii programelor naționale depun, în perioada de valabilitate a contractelor de finanțare, solicitări cuprinzând necesarul de sume pentru ajustarea prețului contractelor de achiziție publică/sectorială/de concesiune/acordurilor - cadru potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, până la finalizarea obiectivelor/proiectelor de investiții, respectiv până la furnizarea produselor, întocmită în conformitate cu reglementările legale specifice fiecărui program național, însoțite de următoarele documente:
 - a) actele adiționale la contractele de lucrări sau produse, sau contractele conținând clauza de ajustare stabilită conform prevederilor prezentului proiect, după caz, în copie certificată pentru conformitatea cu originalul;
 - b) o notă justificativă din care să rezulte modalitatea de determinare a sumelor suplimentare solicitate și elementele de calcul utilizate;
 - c) documentele stabilite potrivit reglementărilor cuprinse în actele normative care au stat la baza încheierii contractelor de finanțare.
 - p) solicitările se pot depune de către beneficiarii programelor naționale doar după utilizarea unui procent de cel puțin 85% din valoarea alocată prin contractele de finanțare, iar nedepunerea acestora în perioada de valabilitate a contractelor de finanțare atrage decăderea acestora din dreptul de a primi sumele suplimentare necesare de la bugetul de stat, urmând a le suporta din bugetele proprii;
 - q) pentru contractele de achiziție publică/contractele sectoriale/contractele de concesiune/acordurile-cadru de produse, care nu conțin clauze de revizuire a prețului, aflate în derulare la data intrării în vigoare a actului normativ, aferente proiectelor finanțate prin programele prevăzute la art. IV alin. (2) din proiect, în vederea ajustării prețului se utilizează formula din prezentul proiect de act normativ, cu respectarea reglementărilor/instrucțiunilor emise de autoritățile cu atribuții în gestionare/implementarea/derularea programelor finanțate cu fonduri externe nerambursabile;
 - r) pentru contractele de achiziție publică de lucrări menționate la lit. f) se utilizează formula polinomială prevăzută la subclauza 48.4 din anexa nr. 1 „Condiții generale și specifice și acordul contractual pentru contractele de

execuție de lucrări“ la Hotărârea Guvernului nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu respectarea prevederilor art. III din proiectul de act normativ;

- s) În cazul contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale de lucrări aferente proiectelor finanțate din fonduri europene, aflate în derulare la data intrării în vigoare a actului normativ, care nu au fost modificate conform prevederilor art. 2 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, precum și celor care au introdusă clauza doar pentru ajustarea prețului materialelor, părțile au dreptul să procedeze la modificarea acestora prin introducerea clauzei de ajustare cu formula prevăzută în actul normativ, cu respectarea reglementărilor/instrucțiunilor prevăzute la lit. p) și a prevederilor art. III din proiectul de act normativ;
- t) Prevederile prezentului proiect de act normativ se aplică și contractelor de achiziție publică/ contractelor sectoriale/ contractelor de concesiune/acordurilor-cadru de lucrări/produse pentru care procedurile de atribuire sau achizițiile directe sunt în curs de desfășurare la data intrării sale în vigoare, indiferent de stadiul derulării procedurii de atribuire sau achiziției directe, în situația în care în cuprinsul documentației de atribuire sau în documentele aferente achiziției directe nu sunt incluse clauze de revizuire a prețului, astfel: după finalizarea procedurilor sau a achizițiilor directe, contractele se încheie conform documentațiilor de atribuire sau documentelor aferente achizițiilor directe, iar ulterior se va include în acestea, în mod obligatoriu, clauza de ajustare a prețului stabilită potrivit prevederilor prezentului proiect;
- u) Prin excepție de la prevederile art. I alin. (5) lit. b) și c), alin. (6) lit. b) și alin. (7) din proiectul de act normativ, prevederile acestuia se aplică și contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor-cadru de lucrări/produse aflate în derulare, indiferent de durata de execuție/furnizare a acestora, în cuprinsul cărora și al documentațiilor de atribuire inițiale, respectiv documentelor aferente achizițiilor directe, au fost prevăzute clauze de revizuire a prețului, dar pentru care este prevăzută în contracte aplicarea după trecerea unei anumite perioade de la data încheierii acestora și/sau îndeplinirea anumitor condiții pentru aplicarea acestora, după caz, pe perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a prezentului proiect și data la care se împlinește termenul începând cu care se aplică clauza de revizuire și/sau intervine împlinirea condițiilor, după caz, exclusiv pentru restul rămas de executat/furnizat la data intrării în vigoare a prezentului proiect, cu regularizarea sumelor rezultate în vederea eliminării dublei suplimentări cu sume, ca urmare a aplicării atât a clauzei din contract cât și a clauzei din prezentul proiect, dacă este cazul;
- v) Prin excepție de la prevederile art. I alin. (5) lit. b) și c), alin. (6) lit. b) și alin. (7) din proiectul de act normativ, ajustarea stabilită conform prezentului proiect se aplică și contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor-cadru de lucrări/produse aflate în derulare, indiferent de durata de execuție/furnizare a acestora, în cuprinsul cărora au fost prevăzute clauze de revizuire/actualizare a prețului, cu excepția clauzei de ajustare prevăzută de Ordonanța Guvernului nr. 15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, stabilite în raport cu rata inflației sau cu alți indici, a căror aplicare conduce, la data intrării în vigoare a actului normativ, exclusiv pentru restul rămas de executat, la o valoare a ajustării prețului mai mică decât cea rezultată ca urmare a aplicării prevederilor prezentului proiect, pentru diferența de preț până la valoarea ajustării stabilită ca urmare a aplicării

prezentului proiect, cu regularizarea sumelor rezultate în vederea eliminării dublei suplimentări cu sume, ca urmare a aplicării atât a clauzei din contract cât și a clauzei din prezentul proiect, precum și cu obligativitatea aplicării exclusiv a clauzei de revizuire din contract în situația în care, pe parcursul derulării contractelor, creșterea prețului ca urmare a ajustării stabilite conform prevederilor prezentului proiect este mai mică decât creșterea prețului rezultată ca urmare a aplicării clauzei de revizuire din contract, pe perioada respectivă;

- w) În cazul contractelor de achiziții publice/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor-cadru la care au fost încheiate actele adiționale prevăzute la art. 2 alin. (12), precum și a contractelor prevăzute la art. 7 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, sau actele adiționale prevăzute la art. III alin. (2) din Legea nr. 281/2021, pentru care contractanții nu depun solicitarea prevăzută la art. III alin. (1) din prezentul proiect, prevederile Ordonanța Guvernului nr. 15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021 se aplică până la finalizarea și recepționarea lucrărilor aferente obiectivelor/proiectelor de investiții, respectiv a lucrărilor de întreținere și reparații curente.
- x) În cazul contractelor de achiziție publică/sectorială/de concesiune/acordurilor-cadru de lucrări pentru care procedurile de atribuire erau în curs de desfășurare la data intrării în vigoare Ordonanței Guvernului nr. 15/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, prevăzute la art. 7 alin. (1) din ordonanță, nefinalizate la data intrării în vigoare a prezentului proiect de act normativ, se vor aplica prevederile art. VIII alin. (2) din prezentul proiect.
- y) S-a reglementat faptul că, în tot cuprinsul actului normativ, sintagma „autorități contractante” include și entitățile prevăzute la art. I alin. (4) din proiect – entități asimilate autorităților contractante, în toate situațiile în care acestea sunt vizate de norma respectivă.

Creditele de angajament și creditele bugetare necesare pentru modificarea contractelor de finanțare se alocă în bugetele ordonatorilor de credite care gestionează programele naționale cu ocazia elaborării proiectelor legilor bugetare anuale și ale bugetelor, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 30 alin. (2) din Legea responsabilității fiscal – bugetare nr. 69/2010, republicată.

Modul de ajustare a prețului contractului de achiziție publică de lucrări propusă prin proiectul de act normativ nu conduce la schimbarea rezultatului procedurii de atribuire, prin anularea sau diminuarea avantajului competitiv pe baza căruia contractantul a fost declarat câștigător în urma finalizării procedurii, fiind rezultatul unor situații imprevizibile, obiective, în care s-ar fi aflat oricare candidat care ar fi fost declarat câștigător.

Modificările contractelor de achiziții publice de lucrări și a contractelor sectoriale de lucrări, rezultate ca urmare a aplicării prezentei ordonanțe, se încadrează în situația prevăzută la art. 221 alin. (1) lit. e) raportat la alin. (7) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. 240 alin. (2) raportat la alin. (3) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, ajustarea prețului contractelor conform proiectului este, în fapt, efectul unei modificări legislative prin care se intenționează punerea la dispoziția părților contractante a unui instrument prin care să se poată restabili echilibrul contractual, în actualele condiții socio-economice și politice. Toate aceste elemente sunt circumstanțe care exced unei conduite diligente și preventive pe care autoritățile/entitățile contractante trebuiau să o manifeste la inițierea procedurilor de atribuire și încheierea contractelor, declanșarea unei pandemii și a unei situații conflictuale la nivel internațional, cu efecte directe asupra tuturor sectoarelor societății, inclusiv asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, având un caracter excepțional și total imprevizibil.

	Se reglementează ca, prin derogare de la prevederile art. 47 alin. (9) și (10) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, pe perioada de derulare a programelor naționale pe care le gestionează, determinată conform reglementărilor legale care le instituie și/sau pe parcursul derulării contractelor care intră sub incidența prevederilor prezentului proiect de act normativ, să se autorizeze ordonatorii principali de credite să efectueze virări de credite bugetare între capitole bugetare și între programe, peste limitele prevăzute, pe tot parcursul fiecărui an, până la finalizarea și recepționarea lucrărilor, respectiv până la furnizarea și recepționarea produselor, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate, în vederea finanțării cheltuielilor rezultate ca urmare a ajustării prețurilor contractelor potrivit proiectului. Se reglementează ca, prin derogare de la prevederile art. 49 alin. (7) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, pe parcursul derulării contractelor vizate de actul normativ, autoritățile deliberative ale administrației publice locale să aibe dreptul să efectueze virări de credite bugetare între capitole bugetare și între programe, peste limitele prevăzute, pe tot parcursul fiecărui an, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate, până la finalizarea și recepționarea lucrărilor, respectiv până la furnizarea și recepționarea produselor, în vederea finanțării cheltuielilor rezultate ca urmare a ajustării prețurilor contractelor. În termen de 30 zile de la intrarea în vigoare a prezentului proiect autoritățile menționate la art. IV alin. (2) din proiect vor proceda, după caz, la elaborarea reglementărilor pentru punerea în aplicare a prezentului proiect de ordonanță de urgență, conform regulilor specifice programelor cu finanțare externă nerambursabilă.
3. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

-Lei-

Indicatori	An curent	Următorii 4 ani	Media următorilor 5 ani, după anul curent
------------	-----------	-----------------	---

1	2	3	4	5	6	7
1.Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a)bugetul de stat, din acesta: -impozit pe profit -impozit pe venit b)bugete locale: -impozit pe profit c)bugetul asigurărilor sociale -contribuții de asigurări	Nu este cazul					
2.Modificări ale cheltuielilor bugetare din care: a)bugetul de stat, din acesta: -cheltuieli de personal -bunuri și servicii b)bugete locale: -cheltuieli de personal -bunuri și servicii c)bugetul asigurărilor sociale -cheltuieli de personal -bunuri și servicii	+5.161.642.272,46					
3.Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b)bugete locale	- 5.161.642.272,46					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterilor de cheltuieli	Nu este cazul					
5. Propuneri pentru acoperirea scăderilor de venituri	Nu este cazul					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Conform centralizatorului anexat.					
7. Alte informații	Finanțarea cheltuielilor rezultate ca urmare a ajustării prețurilor contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor-cadru se asigură prin derogare de la prevederile art. 47 alin. (9) și (10) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv prin derogare de la prevederile art. 49 alin. (7) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, prin virări de credite bugetare între capitole bugetare și între programe, peste limitele prevăzute, pe tot parcursul fiecărui an, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate, pe perioada de derulare a programelor naționale pe care le gestionează ordonatorii principali de credite, determinată conform reglementărilor legale care le instituie și/sau pe parcursul derulării contractelor de lucrări/produse, până la finalizarea și recepționarea lucrărilor, respectiv până la furnizarea și recepționarea produselor finanțate prin contractele de finanțare. Creditele de angajament și creditele bugetare necesare pentru modificarea contractelor de finanțare prevăzute la art. IV alin. (1) și a celor aferente proiectelor finanțate prin programele prevăzute la art. IV alin. (2) din proiect, se alocă în bugetele ordonatorilor principali de credite cu ocazia elaborării					

	proiectelor legilor bugetare anuale și ale bugetelor, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 30 alin. (2) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată.
--	--

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Nu este cazul
1 ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectivul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale	Au fost efectuate consultările în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările ulterioare. Nu au fost preluate observațiile primite în procesul de consultare.

la elaborarea proiectelor de acte normative	
4.Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.Informații privind avizarea de către: a)Consiliul Legislativ b)Consiliul Suprem de Apărare a Țării c)Consiliul Economic și Social d)Consiliul Concurenței e)Curtea de Conturi	Prezentul proiect va fi avizat de Consiliul Legislativ, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței.
6.Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1.Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a întreprins demersurile legale prevăzute de art. 7 alin. (1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009, precum și de prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2.Informarea societății civile cu privire la eventulul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățeanului sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 8- a. Măsuri de implementare

1.Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrative publice centrale și/sau locale-înființarea sau extinderea competenței instituțiilor existente	Nu au fost identificate
2.Alte informații	Nu au fost identificate

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat prezentul proiect de Ordonanță de urgență privind ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor – cadru, proiect care, în forma prezentată, a fost avizat de ministerele și instituțiile interesate și de Consiliul Legislativ și pe care îl supunem spre aprobare.

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI**

CSEKE ATTILA

Avizăm:

VICEPRIM – MINISTRU

KELEMEN HUNOR

**VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL
TRASPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII
*SORIN MIHAI GRINDEANU***

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE
*DAN VÎLCEANU***

SECRETARUL GENERAL AL GUVERNULUI

MARIAN NEACȘU

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE
PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE**

IULIANA FECLISTOV

MINISTRUL FINANȚELOR

ADRIAN CÂCIU

MINISTERUL JUSTIȚIEI

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU

SECRETAR DE STAT
ADRIAN-ZSOLT MATUZ

SECRETAR GENERAL,
MONA MIHAELA DUMITRU

DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ, RELAȚIA CU
PARLAMENTUL ȘI AFACERI EUROPENE
DIRECTOR GENERAL
PAUL ȘTEFAN NAIDIN

DIRECȚIA GENERALĂ PROGRAMUL
Operațional Regional
DIRECTOR GENERAL
LUIZA RADU

DIRECȚIA GENERALĂ COOPERARE
TERITORIALĂ EUROPEANĂ
DIRECTOR GENERAL
IULIA HERTZOG

DIRECȚIA GENERALĂ ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ,
DIRECTOR GENERAL
DANIEL IUSTIN MARINESCU

DIRECȚIA GENERALĂ MANAGEMENT FINANCIAR,
RESURSE UMANE ȘI ADMINISTRATIV
DIRECTOR GENERAL
MELANIA RUSNAC

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE REGIONALĂ
ȘI INFRASTRUCTURĂ
DIRECTOR GENERAL
ALEXANDRU SOARE